

SZENTES ÉS VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési ár:
Majnyedtre 2 korona 50 fillér. Félre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket:
a kiadóhivatal
mérsékelt áron számít fel.

Az üzletvezetőség vizsgál.

A józan ész és a jogelv törvénye alapján, ha valaki panaszszal fordul egy hatósághoz és az a hatóság e panasz tárgyában vizsgálatot tart: e vizsgálatra ha talán meg nem hívja is minden esetben a panaszost, de annak során okvetetlenül meghallgatja, mielőtt a panasz tárgyában határozna. Így van ez a közgazgatási, rendőrhatalmasági és bírói gyakorlatban, így van mindenütt, ahol panaszos és hatóság a világon létezik.

A magyar királyi államvasútnakl azonban nincs így. Ott ezt a jogelvet nem ismerik, annak a mindenféle tagoltságú személyzete egy kis külön állam az államban, mely nem ismer más, csak a saját külön szakaszait, paragrafusait, mitsem törődve azzal, hogy azokban a józan ész és logika sok tekintetben főtágast áll.

Hogy ezt így kerekén kimondjuk: okot erre több felmerült eset szolgáltat.

Az egyik az, hogy Szentes város bizonyos nagymérvű és már általánosan vált vonatkésések, továbbá a békési útát keresztező sorompó többszöri indoklatlan elzárása miatt panasz tett a m. kir. államvasútak aradi üzletvezetőségénél, illetve a vasútigazgatóságnál és erre az igazgatóság azt feleli, hogy az üz-

letvezetőség vizsgálata megállapította, mikor, mely esetekben mennyi volt a késés és megállapította azt is, hogy a kérdéses sorompó csak egyetlen egy esetben volt indokolatlanul hosszú ideig elzárva.

Az üzletvezetőségnek tehát ezek szerint ebben a panasz tárgyában vizsgálatot kellett tartania. Hogyan tartotta azt? — Kiküldött talán ide a helyszí- nére egy tisztviselőt, aki aztán töviről hegyire utánajárt a panaszok miben- állásának? — És az a tisztviselő talán meghívta arra a vizsgálatra a panaszos várost, vagy felhívta, hogy tanút jelentse be, akik a felpanaszolt sérelmeket igazolják?

Dehogy is. Vasútaséknál nem így megy a vizsgálat. Az lehet, hogy az üzletvezetőségétől kiküldtek egy tisztviselőt, a vizsgálat megtartására; de ismerve — a vasútigazgatóságnak a városhoz, mint panaszozhoz intézett útiratából a vizsgálat eredményét, bizvást megállapíthatjuk, hogy ennek az eredménynek az elérése érdekében igazán kár lett volna azt a tisztviselőt ide farszítani.

Mert semmi egyéb ez a vizsgálati eredmény, mint a szentesi állomás vezetőségének egyszerű jelentéstétele a panaszos pontokra töle bekívánt felvilágosítás dolgában.

A panasz a feltűnő és nap-napra

állandósuló késésekről szólt; erre a vizsgálat, — az állomás személyzetének meghallgatása, tehát egyoldalú információ alapján és a panaszos vagy tanúinak meghallgatása nélkül, megállapítja, hogy nem is olyan gyakori volt biz ottan a késés; a panasz egy másik pontja sérelmesnek mondja a kérdéses sorompó illetékelen elzárását és a vizsgálat — ugyanúgy, mint az előző panaszpontra, megállapítja, hogy ez bizony csak egyszer fordult elő.

Látni való, hogy az a mód, ahogy az üzletvezetőség vizsgálat, a vizsgálat-tartás legkényelmesebb, de egyúttal a legbiztosabb módja is abból a célból, hogy a panaszosnak soha ne lehessen igaza a vasútasokkal szemben.

Még élesebben megvilágítja ezt a különös fejtejtőre állított vizsgálati rendszert egy másik eset.

Egy szentesi polgár elütazó rokonait kíséri ki az állomáshoz és gyanútlanul bemegy velük a II. oszt. váróterembe, ahová, mióta ez az állomás megnyit, mindig és mindenki akadálytalanul bemegetett és amelynek a jtaján kívülről ekkor sem tiltotta semmiféle felírás a szabad bemenetet. Alig helyezkedik el, bejön a máházó és követel rajta, a váróterembe belépésért, 20 fillért — pe-

TÁRCA.

Vesztett boldogság.

Binasos arccal, támolygó léptekkel haladt végig az ifjú a néptelen utcán. A kellemetlen hideg őszi levegő és a finoman szitáló eső hazakergette a járó-kelöket. Hidas Ernő dideregve mélyesztette csontos kezeit felsőkabátja zsebébe. Kalapja pereméről nehéz esőcseppek gördültek alá bütöl halvány arcára és összefolytak a szeméből kiszivárgó könnyekkel.

— Elbocsátottak; ismét elbocsátottak; morogta csaknem hangtalanul.

— Elbocsátom önt; szólt hidegen és büszkén az Engel és társa cég új főnöke.

Öt évig szolgált hiven, mint könyvelő, a céget és bizonyosan szolgálna még most is, ha az öreg Engel örökre le nem hunyja a szemeit. Az új főnök azonban, a féle amerikaiaskodó úr, elbocsátotta a férfialkalmazottakat és nőkket helyettesítette őket, mert azok olcsóbb munkaerők.

Lesújtva hagyta el Hidas az öreg, kapott borszéket, melyen annyi esztendőn át ült görnyedező munka mellett s amelyen ülve, az első szerelmi ömlengést írta az ő imádott Kató-

jának. Az ajtóból még egy szomorú búcsúpillantást vetett az irodára, aztán ment.

Hosszú, kinteli hónapok következtek rá ezután. Állás után futkosott. Fáradhatatlanul járt irodából, irodába, de sehol semmi eredmény. Aztán rászakadt egy nap... szenevődséneinek borzalmas napja: Kató kiadta az útját.

A leány atyja, Kardos ékszerész gúnyosan nevetett a fiatal ember arcába.

— Azt hiszi talán; mondta, — hogy leányomat majd egy állás nélkül lézengő fiatal emberhez adom nőül? Kató visszaadja a szavát is, a jeggyűrűjét is. Igyekeztek őt felejteni és ne álljon az útjában. Különbben is a napokban egy előkelő úr jegyzi el Katát.

Ez a csapás rettenetesen lesújtotta Hidas, mert erre soha nem gondolt. Azt hitte, minden megváltozik, ha ismét állashoz jut és Kató addig is hűségesen kitart mellette.

— Kardos úr; kérlete az apat, — legyen belátása. Hagyjon szóhoz jutni. Hiszen tudja, hogy hibámon kívül estem el állasomtól. Hat nem keresek fáradhatatlanul új foglalkozást? Kérem, legyen elnéző. Ne foszszon meg minden reménytől. Ne szakítson el Katótól. Hiszen én dolgozni akarok.

Kardos gúnyosan vágott a szavába:

— Ugy lesz, ahogy mondtam. És ha ön azonnal el nem hagyja lakásomat, kénytelen leszek erőszakot alkalmazni.

Szinte önkivületben támolygott ki Hidas a szobából, szédülés fogta el szemci kaprások és kint a falhoz kellett támaszkodni, hogy össze ne roskadjon.

Könyvű léptek nesze tértitette magához. Kató állt előtte.

— Kató! Katókám! kialtá kétségbeesve. Hideg, megvető tekintet villant rá a lány szeméből.

— Kató! Hat nincs hozzám egy jó szavd? Te is megvetsz?

A leány félvallról felelt:

— Sajnálom. Apám akarja így. Talán tévedés is volt akkor a dologban, mert — most már úgy érzem, hogy — nem is szeretem önt.

Hogy került le az utcára: nem volna képes megmondani. Csak arra emlékszik, hogy akkor éjjel nem ment haza, hanem egész éjjel az utcákon bódorgott.

Kitasztva, elhagyatva, egyedül állt a világon. Szülei már rég kint porlanak a temetőben, egyetlen rokona, egy nagybátyja szintén már 3 éve halott. Kató volt eddig minden a világon.

ronjegyért. Az illető polgár nem fizet, elhagyja nyomban a várótermet, erre kint rendőrrel zaklatják, — ő viszont bejegyzi panaszáát a panaszkönyvbe és az üzletvezetőséget — rá ró hat korona a bírságot.

A illető polgár panaszos volt, panasza dolgában tehát az üzletvezetőségeknek vizsgálatot kellett tartania, mert ennek tartását követelni — minden panaszosnak törvényben gyökerező joga van és senki — jogállamban, kihallgatatlannal, akár bírsággal, akár egyéb büntetéssel sújtani nem lehet, nem szabad.

De mit a vasúti üzletvezetőségek jogállama? Ő bent van a maguk külön kis államában és abból az írásból, amelyet az illető polgártársunk a megbírságotatásáról kapott, csak úgy orditoznak ki a valótlanosságok, amelyeknek nem utolsója a bírságolásnak az az indokolása, hogy — a bírságot ki kellett róni, mert az illető az állomásfőnök előtt maga is elismerte, hogy a váróterembe peronjegy nélkül való belépésre vonatkozó tilalmat ismerte; — holott a való tényállás az, hogy az illető polgártársunk ebben az egész ügyben színt sem látta az állomásfőnöknek, nem hogy beszélt volna vele, vagy pláne beismerésben lett volna előtte olyan dologra nézve, amiről tudomása nem lehetett.

Hát ime, így vizsgál a vasúti üzletvezetőség. S hagyján, hogy csak vizsgálatát végzi így, hanem ezenfölül még rendkívül sérény az ilyen módon általa kirótt bírságok behajtásában is. Az illető polgár ugyanis a bírságolás ellen közvetlen panaszával most már a vasútigazgatósághoz fordult és szigorú, pártatlan vizsgálatot követelt, több tanú kihallgatását kívánván a maga igazságon nyitására.

De az üzletvezetőségek ez is He-kuba. Ő kapja-fogja magát, alighogy kikézesített a bírságolási határozatát, már pörri is az illetőt a bírságért a községi bíróságnál.

Napok multak el azóta és Hidas még mindig nem tért magához. Ha eszmélt olykor, úgy érezte, gyűlölettel gondol a hűtelenre.

Ujra kezdte az állás keresést, már munkának is ajánlott gyárakba és építkezéseknél — eredmény nélkül. A szükség, nélkülözés bekopogtattak ajtaján, egyes értékesebb holmija sora a zálogházba vándorolt. Pedig még nem telt be nyomorúságának mértéke.

Egy este reménytelenül ódöngött az utcán, mikor egyszerre karsú hölgyalak vonta magára a figyelmét, akinek járása, alakja Katóra emlékeztette. Szemei elragadtatással csüggették az előtte libegő alakon. Mintha valami mágneses erő vonta volna, követte az ismeretlen utcáról utcára, míg az alak egyszer csak egy házba belépvé, eltűnt előle. A Molnar utcában volt, — itt laktak Kardosék is. Óvatosan osont az előtte jól ismert ház kapubejárata alá és egy sarokban meghúzódva, néhány percig várt. Hogy miért lépett be a házba: maga sem tudta volna ennek magyarázatát adni.

Valami halvány reménységű derengett agyában: nem lehetne-e még Kató az övé, ha jó álláshoz jutna?

Hát ez a pasáskodás már igazán olyan vérlázító, hogy az üzletvezetőség illetén túlkapására talán joggal hívjuk fel az igazgatóságot — és ha kell, az illetékes miniszter figyelmét.

A földmivesek iskolái. Minden iskola nyitva van minden emberfia előtt, az elemi népiskolától fel az egyetemig. A kisgazda fiából is lehet első rendű erő, ha tanul és pályáján sikerekhez jut. Azért aki már tanuló korában kiválik istentől való nagy értelmi tehetségével és ha akar szüleinek meg van hozza adva a mód, hogy taníttathaják, akár a maga vasakarata teremtí meg az ehhez szükséges anyagiakat, — szülei ne sajnálják a reá fordított adozatot, ne fogják el a maga akaratára érvényesülésétől.

Csak az olyan gyerekekre ne költsön senki fölöslegesen, aki nem tanulásra teremtett és aki az életben semmire se viheti, mert tehetség nélkül való és az iskolákat is csak immel-ámmal végezte. Az ilyenekre kar bizony elkölteni egy fölösleges fillért is.

A tanultság, a műveltség az ember legnagyobb kincse, melyhez az iskola segít. Szerencse, hogy az iskola hasznos voltát ma már — néhány sötétlőkű kivételével — elismeri mindenki.

Van azonban egész sereg olyan iskola, mely kizárólag a földmives ember ismereteinek a kibővítését szolgálja. És mert gyakran megcsúsznak, hogy e részben egyesek felvilágosítás, tanácskérés okából hozzánk is fordulnak, hat itt közöljük ime az erről való tudnivalónkat.

Állami földmivesiskola tizenhét van az országban. Ezekben az iskolákban a kisebb gazdaságok okszerű vezetését tanítják és fölveszik azokat, akik a tizenhatodik életévüket betöltötték és a munkát bírják. A földmivelők fiai a fölveleinél előnyben részesülnek. Csak írni, olvasni, valamennyire számolni tudjanak. Ilyen iskola vármegyénk közvetlen közelében Hódmezővásárhelyen és Békéscsábán is van.

Állami vincellériszkola két félév a n. Egerben, Nagyenyeden, Bihar-diószegen és Pozsonyban középnagyságú sző-

lők kezezésére oktatókat a tanulókat és a tanulás két-három évig tart. K e c s k e m é t e n, mely ez iskolák közül hozzánk legközelebb esik, Tapoicán, Ménesen, Tarcalon, Munkácsen és Pécsen, — melyek közül a két utóbbi nem állami, csak államilag segélyezett iskola, — egy évig tart a tanítás és vincellérelket, munkavezetőket, szőlőmunkásokat nevelnek a fiukból.

K e r t m u n k a s k é p z ő i s k o l a van Lécseán, Tordán; Nagybecskón és Hódmezővásárhelyen. Ezekben az iskolákban a katonai szolgálatnak eleget tett, vagy az aol felmentett földmiveseket veszik föl. A tanítás mindenkor az év január 15-én kezdődik és december 15-én végződik, tehát egy teljes évig tart. Fölveszik azokat, akik a 20 éves korig betöltötték, de a 28-át még meg nem háadták. A tanítás ingyenes, sőt az illetők havonként még 12 korona munkabért is kapnak.

E r d ő r i s z a k i s k o l a négy van az országban. Ezekbe az iskolákba fölveszik azokat, akik írni, olvasni tudnak, a 17-ik életévüket betöltötték, de 35 évesek még nem multak lenni. Erdőőr csak az lehet, aki az erdőőri vizsgálatot letette.

G ö d ö l l ő n m e h é s z e t i i s k o l a az állami aprószagtelcpen munkásképző iskola van. Sárváron tejjazdasági szakiskola van, ahol sajtmestereket, tejszövetkezetek vezetésére alkalmas embereket tanítanak ki. A tanítás itt négy hónapig tart. Tejjazdasági munkásokat tanítanak ki Munkácsen és Gödöllőn. Itt egy évre veszik föl azokat, akik írni, olvasni tudnak és a 16 élet betöltötték.

K a s s a n v i z m e s t e r i i s k o l a van. Ide a 18 évet betöltött olyan ifjakat vesznek fel, akik írni, olvasni, számolni tudnak, magyarul beszélnek és egészségesek.

Az itt felsorolt iskolák valamelyikét, a körülményekhez képest igazán hivatalos, ha minden gazda elvégeztetné a fiával. Mert a világ sora úgy fordult, hogy ma már nem csak a papnak szól a pécdapszéd, hogy holtig tarul, hanem a gazdának is. Aki arra nevelteteti a fiát, hogy az életben boldoguljon, az bizony az itt felsorolt iskolák valamelyikét elvégezteti vele.

Léptek és emberi hangok nesze zavarta meg gondolatait. Kató lépett be a kapun, egy ismeretlen úr karján, Kardos meg követte párt. Hídsat felsismere, Kató felsikoltott, míg az ékszerész dühös pillantással mérte végig.

Ez az éjszaka pccsételte meg az ifjú sorsát. Hajléka már nem volt, a városliget egy padján töltötte volna el az éjszakát, ahol a rendőrök elfogták és a legközelebbi őrtanyára vitték. Másnap reggelt, ahogy kihajgatték, egy betöréssel vádolták, melyet azon az éjszakán kíséreltek meg Kardos ékszerésznél.

Mikor a bírak elé állították, hiába esküdött ártatlanságára. Viselkedése, hogy az előző estén az ékszerész lakásának kapujában lapult meg, vedlett ruhája, szóval: minden látszat ellene volt és — elítélték...

* * *

Néhány óraja, hogy Hidas, a fogházból kikerülve, ismét szabad volt és az utca levegőjét szívtá. Mit csináljon? Mihez fogjon most?

Mélyen lehorgaszott fölve, mint valami részeg, támolygott. Nincs ház, nincsen hajlék, ahol ő kipihenhetné magát. Pedig olyan fáradt és úgy fázik. Egy lámpaoszlophoz kellett támaszkodnia, hogy össze ne roskadjon.

Egyszer csak egy összegyűrtött papirost pillantott meg a földön. Fölveszi és a lámpavilág felé tartja. Milyen boldog érzés — hiszen ez egy bankjegy. Örönlialtas tört ki ajkán és kacagva, hunyta be szemeit.

— Talán tíz koronas, vagy talán éppen százasbankó.

De pénz. És akkor még nem veszett el minden. Ha csak tíz koronas, elég lesz egy revolverre. De ha százasbankó? — Ej, akkor félre a halálgondolatokkal, — újra meg kell birkóznai a keserves életküzdelmet.

Kiegyengette a két nyomású papirost s a lámpa felé tartva, elolvasta: »Vasároljon osztalorsjegyvet Hecht bankháznál.«

Vad kacagás, ezuttal a kétségbeesés kacagása tört elő ajkán. Keze görcsösen szorult ökibe a papirdarabkával, úgy támolygott neki a Dunának...

A főváros alatt, egy kunyhó közelében fiatal ember hulláját húzták ki a halászek a Dunából...

Kardos ékszerész komolykodva mutatta leányának az újságot, mely Ernő öngyilkosságáról hírt adott.

— Latod, ide jutott az a fiatal ember.

Szociáldemokraták Magyarországon.

Kibontakozván a kezdetlegesség mivoltából, mértőföldcsizmákban halad előre hazánkban a szociáldemokrácia. Mint mindenütt a világon, nálunk is termékeny talajra hullanak a *Lasalle* és a többi szocialista apostolok tanai, a proletáriátus szervezkedik minden vármegyében, minden városban és községben és nemcsak úgy fogjuk őket maunkkal szemben látni, mint számottevő társadalmi és gazdasági pártot, mely velünk együtt fog dönteni közdolgokban, a zöld asztal mellett.

Készülünk hát fel erre az időre, de ne harca, gyűlölségre készülünk, hanem békés együttműködésre a közérdek szolgálatában. Túl vagyunk már azon az időn, amikor felelősség nélkül lehetett kigyót-békat kiáltani a szociáldemokráciára és vezetőiket népbűtítő szédelgőknek és Jakaboknak csúfolták. Se nem bűtők, se nem szédelgők ezek, hanem vezérei egy nagy, komoly mozgalomnak, mely alaposan megváltoztatta nem egy kultúrallam társadalmi és gazdasági képét és új munkásvizonyokat teremtett.

Ne hallgassunk a csökönyösen minden hagyományoshoz ragaszkodó bicsikra, a régi jó idők szellemében gondolkozó maradiakra, akik előtt a szociáldemokrácia még ma is csak szédelgés. Hanem hallgassunk a korszellem embereire, akik egy új, de komoly és nagy tényezőt látnak a szervezkedő proletáriátusban, amelynek létjogosultságát nem vonják kétségbe. A struccpolitika nagyon megbosszulhatja magát, és az ellenfél felismeréséért és vele szemben elfoglalandó méltányossági szempontért hálas lesz irántunk az utókor, amely ha nem is a szociáldemokrácia jegyében fogja megalkotni az új társadalmat, de mindenesetre nagyon sok törvény és intézménye magán viseli majd a szociáldemokratikus eszmék nyomait.

Kétségtelen, hogy ellenfeleink ők, de nem ellenségeink. Veszedelem csak az utópiáikban rejlik, de ezeket ők megvalósítani soha nem fogják. De követeléseik: az általános választói jog, a nők egyjogúsága, a lefegyverezés, a kötött bírtok államiva tétele, az adózás egyöntetűsége, a felekezeti és rangkülönbség megszüntetése, a kötelező ingyenes oktatás és betegsegélyezés, a munkásvédőtörvény, mind csupa olyan kérdés, melyet az utókor előbb-utóbb dűlőre juttatna a szociáldemokrácia nélkül is, ment a korszellem követelményei ezek.

Ebből az egészséges szempontból fogjuk fel mi a magyar proletáriátus mozgalomát — és ne félünk a *evrósektele*, mert ezek

Kató olvosta a hírt a két könyvecsept morzsolat szívében, ahogy az újságot atyjának visszaadta.

* * *

Néhány hónappal ezután az újságok ismét hírt adtak egy betörésről, amely Kardos Molnár-utcai ékszerüzletében történt. A betörőt ezúttal elfogták. Az ékszerész egy korábban elbocsátott segédje volt és vallatásánál kiderült, hogy a korábbi betörési kísérletnek, melyért egy ártatlan embernek kellett büntetést éisenvednie, szintén ő volt a tettese.

Mikor Kató ezt a hírt olvasta, bezárkózott szobájába, felnyitotta ékszerdobozát és a drágaságoi közül egy gyöngyökből foglalt emaltit vett elő, melynek lapja egy barnafürtű fiatal ember: Hidas Ernő képét mutatta. És Kató könyve, csókja sűrűn hullott erre a képre . . .

Lent az udvaron egy kintorna nyekgettette az ismert német dalt — vesztett boldogságról.

Békassy Jenő.

se nem lázadó, se nem felforgató, hanem az emberiség egy nagy tömegének hivatott szószólói; egy új elvnek, eszmének katonái. Nem az erőszak fegyverével harcolnak, hanem a törvény által szentesített határok belül. Az ilyen ellenfelet megvetni: ostobaság és könyveltség, gyűlölet: kegyetlenség.

Husvétkor két szocialista országos gyűlés is volt hazánkban. Az egyik Budapesten, a másik Nagyszalonán. Budapesten a nemzetközies gyűlések. Ezek összesen hatvan-ezren vannak, közülük több mint harmincezer a fővárosban. E párt tagjai nagyjából iparosok, a falvak parasztjainak között hódítani nem igen tudnak, mert a magyar földmives nem veszi be a nemzetközieséget és apostolait nem igen tudnak a nép eszejárása szerint beszélni. Mervé élv állásponton állnak. Kitűnően vannak szervezve. A pártvezetőség egyetlen felhívása elég arra, hogy Budapesten egy nap alatt 30000 szociáldemokrata álljon talpra tüntetni. A pártvezetőség tagjai egyégy ügyes szónokok. Csekély kivétellel mesterlegényekből küzdött fel magukat, roppant sok tanulással és kitérővel. A pártól e vezetőket fizetést kapnak, igaz, hogy szerényet. Ezt sokan a szemükre hanyják és panamással vádolják őket, holott ők a fizetésért épp úgy megcsolgálnak, akár a miniszterek vagy a képviselők.

Miután az agitáció és a pártgyűléseküket lefoglalják, mesterségüket nem űzhetik, — ami fizetésért kapnak, az bizony alig elég a megélhetésre. A legjelentősebb ember ma köztük Bokányi Dezső, aki sokat tud, és egyike a legkitűnőbb szónokoknak. E pártnak már harminc esztendő múltja van és hogy ez idő alatt aránylag ilyen csekély eredményt ért el, ennek az az oka, hogy nálunk még kevés az ipari munkás és hogy a vidéket nem tudják meghódítani.

Annál jobban hódít a földmivesek között, különösen nálunk az Alföldön, az úgynevezett újjászervezett szociáldemokrácia. Négy év előtt alapította ezt a pártot Mezős Vilmos hirlapíró, aki nálunk képviselőjelöltje volt a pártnak és aki ésszerűségből szakított a nemzetközieséggel és pártprogramjában a hazát és a nemzetiszin lobogót elismeri.

Ez a párt csaknem kizárólag a földmivesek között agitál és rövid fennállása alatt is már rendkívül eredményeket tud felmutatni. Kétszázkilencven községben van szervezve és híveinek száma megközelíti a százezeret; holott jóval szerényebb eszközökkel rendelkezik, mint a nemzetköziesek és csak három hivatásos agitátora van. Ezek között Boros Brindus Mihályé az első, akinek szinte csudás képessége van ahhoz, hogy egyszerű beszéddel a paraszt szívet és eszét megnyerje. Mint az áradás, úgy terjed a földmives nép között az újjászervezett szociáldemokrácia és van már vagy harminc község, melyekben e párt gatyás követői az előjárók.

A két párt vezérei között most szenvedélyes személyes harc dúl és jobban gyűlölik egymást, mint a hitbizományos magnásokat. De kétségtelen, hogy néhány év múlva egyesülni fognak olyképpen, hogy az újjászerveztettek beleolvadnak a nemzetköziesekbe. Mert hogy a szociáldemokrácia csakis nemzetközi lehet, az olyan elv, melyet politikából, esélyességéből kerülni lehet ugyan ideig-óráig, de végképpen megtagadni nem lehet soha.

Újdonságok

szentes, 1908. április 26.

— Nem államosítják a polgári leányiskolákat. A polgári leányiskolák államosítása ügyében Tergetina Gyula dr. királyi tanfelügyelő és a város közt létrejött a vármegyei törvényhatóság által pártólán felterjesztett megállapodásokhoz a közköztudásügyi miniszter nem járult hozzá. Ez a miniszteri határozat bennünket annál inkább megiepett, mert úgy voltunk értesülve, és pedig egészen helyes részről, hogy a miniszteriumban a szentesi polgári leányiskola államosítása, az 1904. évi

szepember 1-től befejezett dolog, még pedig a lent közösen megállapított feltételek mellett és hogy csak a tanyai elemi iskolakra nézve nem fogadja el a miniszter részben a lent megállapított feltételeket. Most a tanyai iskolák ügye még fent van. A polgári iskola ügye pedig azzal érkezett le, hogy a miniszternek nem cserélt és téglá, hanem egy teljesen kész és kellően felszerelt új iskolaépület kell és még akkor, ha ez meglesz sem határozhatja meg most az államosítás idejét, mert nem tudja, mikor lesz erre pénze? Hát ez a miniszteri határozat legalább is különös. Mert úgy tudjuk, hogy a tanfelügyelők csak akkor szoktak a városokkal iskolaállamosításokra nézve tárgyalásokba fogni, ha erre a minisztériumtól megbízást nyernek. Itt a tárgyalások nemcsak megkezdettek, de befejezést is nyertek és mikor azok kezdésére a miniszter meghatalmazást adott a tanfelügyelőnek, tudnia kellett azt is, hogy nem bizonytalan terminusu államosításról lesz szó. Nem gondolhatunk tehát másra, csak arra, hogy a miniszterünnal valamely befolyas érvényesült, ellenünk, amely befolyas talán mást akar ütni, nem minket.

— Mozgalom a Duna—Tisza csatorna érdekében. Aminek létesülése érdekében vármegyénk oly korán elhunyt főispánja: Vadány Andor annyit fáradozott, — a Duna és Tisza között létesítendő nagyszabású csatorna eszméje érdekében széleskörű mozgalom indult meg a csongrádi iparosok és kereskedők között. Rosenberg Ede csongrádi kereskedő, kamarai kültag a csongrádi kereskedők és iparosok akcióra hívta fel a nagy horderejű terv létesítése érdekében. — El is határozta, hogy ez ügyben rövidesen gyűlést tartanak, melyre a vármegye összes kereskedői és iparosait meghívják. A gyűlésen megállapodnak abban, hogy nagy küldöttséget menesztenek a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve, hogy az Alföld városaira nézve oly fontos ügyet vegye a kezébe.

— Az új tiszahíd A Szentés és Csongrád közötti tiszai hid építési munkálata immár a befejezéshez közeledik. Megépítették még a múlt évben a hidpilléreteket és nagy részben megtörtént már a hid vasfelszerelési munkája is. Az építés vezetője, melynek élén Balogh Kálmán kir. mérnök áll, azt reméli, hogy az új hid még a nyáron átadható lesz a forgalomnak. A hid hordképeségének teherpróbáját júniusban már valószínűleg megtartják.

— Az öngyilkos özvegyének nyugdíja. Emlékeztet még az a tragédia, amely harmadéve ragadta el az élők közül Schiller Károly szegedi pénzügyigazgatósági titkár, aki önkézelettel vetett véget életének. Az öngyilkosság közvetlen indító oka egy sokat huzódó, bonyadalmas fogelmi ügy volt, melyet Schiller ellen indítottak. A népszerű titkár, aki bizonyos szereteágó ügyben maga kezelte a számadásokat, abba a gyanúba keveredett, hogy visszaélt a bizalommal. Ezt a gyanút nem tudta elviselni: öngyilkos lett. Szerencsétlen hitvese minden alkalmat megragadott, hogy a halott embert rehabilitálja a saját érdekében is, hogy legalább ne maradjon nyomorban és nyugdíjával enyhítse szegénységét. Ez persze borzalmasan hosszú időt vett igénybe. Az ügy keresztül ment a közigazgatási gépezet minden ágon, míg végre most megnyugtató befejezést nyert. Úgy látszik, mégis igaz a példaszó, hogy a haldoklók, halmi kívánók igazat beszélnek. Schiller Károly sem azért írta utolsó levelében a feleségének, hogy ártatlan, — meg megnyugtatóni akarta volna, hanem azért, mert

az igaz is volt. Erre vall legalább az a körülmény, hogy a miniszter föloldotta a fegyelmi választmány határozatát és Schiller Károlyné nyugdíj jogosultságát megállapította.

— **Értesítés.** Szentes város polgármestere értesíti a jöszgártó közönséget, hogy a csordajárássokra beváltott teheneiket május 4-én reggel hajják ki először a közlegelőkre. Egy ténen után 20 korona legeltetési díjat kell fizetni a városi közpénztárnál és a befizetés f. hó 27-én kezdődik. Miután a legelőre befogadható tehének száma korlátozva van, helyesen tessék a tehenértők, ha jószágukat a legeltetésre mielőbb beváltják.

— **Hogy adóz a vármegye.** Csongrád vármegyében a múlt hónapban 686.027 kor. folyt be adóban, dijakban és jövedékekben. Az előző évi márciusban az adóbevétele 626.326 korona volt és így ez évben a többlet 59.701 kor. Befolyt pedig ez évben március hónapban: egyenes adóban és hadmentességi díjban 87.328 kor., fogyasztási és italdobban 79.990 korona, bányajövedékekben 233.420 korona, jogilletékekben 73.852 korona. dohányeladásból 181.687 korona, sojvédékben 20.682 korona, február hónap jelentékenyen több: 1.102.880 korona volt ez évben vármegyénkben az adó és illetékbevétele, beleszámítva természetesen Szegedet és Vasárhelyt is a megye geográfiai területébe.

— **Eljegyzések.** Virágos Sándor lipplai ev. református lelkész f. hó 23-án jegyezte el magának Vecsey Erőnkönkisszonyt, Vecsey Imre volt varm. főpénztáros állami tisztviselő kedves leányát. Singer Armin helybeli kereskedő pedig a napokban tartotta eljegyzését Spitzer Margit kasszaszónynyal, özv. Spitzer Farkasné kedves leányával.

— **Pályázat.** A földmészárosi helyi almai övönközpont intézet 1. sz. osztályába, az 1903–904-iki tanévre 40 olyan növendék vétetik fel, kik életük 14-ik életévét betöltötték, de a 40-et meg nem haladták és ép testalkatúak, jó zenei hallásúak és a polgári leányiskola IV., vagy a felső népiskola II. osztályt sikeresen bevégezték. A felveendő növendékek bejárók, vagy bentlakók. A bentlakók lehetnek: ingyenes, féléves, vagy egész díjas növendékek. Egész díj egy évi teljes ellátásért 200 korona, féléves 100 korona. Ezek kivül tankönyvekért és felszerelésért 72 kor. mely utóbbi összeget az ingyenes növendékek is felzártnak tartoznak. A felvételt iránt való folyamodványok a vallás és közoktatásügyi miniszterhez címezve, f. évi május hó 31-ig az intézet igazgatóságához küldendők be. A folyamodványhoz csatolandó: keresztlevél, iskolai bizonyítvány a III. és IV. osztályról, vagy ha a folyamodó még iskolai növendék, az illető igazgatóságtól látogatási bizonyítvány, továbbá családi értesítő, erkölcsi, orvosi vérdíjmentelési- és szegénységi bizonyítvány. A nem magyar nyelvű bizonyítványok hiteles magyar fordításban mellékelendők. Pontos lakcím szükséges. Fölvehető 5 ingyenes, 8 féléves, 8 egész díjas és 19 bejáró növendék. Az utóbbiak közül négyen 100—100 korona segélyben részesülhetnek.

— **Vasút-megnyitás.** A vásárhely-makó-szentmihályi vasút vásárhely-makói már kiépített vonalszakaszának műtanredőri bejárása f. hó 24-én volt s első vonat aznap reggel 9 órakor indult Vasárhelyről Makóra, ahol délelben 200 terítékű fényes lakoma volt a vasútmegnyitás öröme. Vármegyénket a vasútmegnyitással Matffy Kálmán főjegyző képviselte. Az új vonalszakaszon a rendes személy és áruforgalom tegnap kezdődött, értesülésünk szerint a következő menetrenddel: Vasárhelyről indul reggel 7 óra 3 perckor és délután 3 óra 37 perckor, közvetlen csatlakozásunk tehát nekünk Makó felé csak a Szentesről kora reggel induló vonattól lesz. Ezek a vonatok Földéakra érnek reggel 7 óra 59 perc, illetve délután 4 óra 42 perckor, Makóra pedig reggel 8 óra 22 perc, illetve délután 5 óra 5 perckor. — Makóról indul a

vonat reggel 8 óra 58 perckor és este 6 óra 8 perckor, Földéakra érkezik délelőtt 9 óra 26 perc, illetve esti 6 óra 36 perckor, Vasárhelyre pedig délelőtt 10 óra 20 perc, illetve esti 7 óra 34 perckor. Ezek szerint közvetlen összeköttetésünk Makóról haza Szentesre szintén egyszer, az éjjel 10 órakor Szentesre érkező vonathoz van és így, aki kora reggel Szentesről Makóra utazik fel 9-re ott van s egész nap ott időzvéen, éjjel 10 órakor ismét itthon lehet.

— **Gyermekcsempészés.** Szilágyi Imre földinket szörnyen bántotta a sors mostohasága, mely megfosztotta a gyönyörűségtől, hogy egy egészséges gyermekben teljék öröme. De hat, minden bajt meggyógyít az idő. A Szilágyi Imre lelke vagyis is beteljesült. Ez évi január egyik napján valóságos eleven kis Szilágyi ivadék látott az asszony ágya elé helyezett bőséges, megelégedésére a boldog családpanak. Aztán meg akarták keresztelni a gyermeket, amit nagy cerimóniával unnepelet meg a gazda. Mikor aztán a baba keresztvize akarta tartani a csepp leányt, — mert az volt — akkor azt mondta a papok, hogy nem szokás kétszer keresztelni. Így jötték rá a Szilágyi turpiszságára, aki — bár a gyermek az övé volt — úgy akarta azt becsempészni a családjába. Mert a kis Lidike anyja voltaképpen Takács Teréz, a Szilágyi feleségnek testivére volt. A gyerek után kesergő apa pedig az anyakönyvesnél törvényesnek mondta be az újszülöttet. Ezért közönségtől hamisításával adotta a királyi ügyész Szilágyi Imrét, akit beismertő vallomása alapján a napokban tartott végtárgyaláson 8 napi fogházra ítélték el.

— **Halálozás.** Ismert és kedvelt alakja volt városunknak a hetvenes és nyolcvanas években Rambovszky József vendéglős, a városi vendéglős agilis bérlelő, aki nálunk az első állandó szinkört is építette s aki innen előbb Szegedre, majd Budapestre költözött családjával. Ő maga már évek előtt meghalt. Most pedig Budapestről kapunk gyászlapot, mely arról ad hírt, hogy a felesége, szül. Schiller Mária, elcsé 62-ik évében, f. hó 21-én szintén meghalt. Temetése f. hó 23-án volt. Halálát fia: Rambovszky József miniszteri titkár és leánya: Mariska siraják.

— **Életveszélyes fenyegetés.** Bodnár János édesapja temetőcséssé volt a ref. egyháznál, ahonnan mostanában elbocsátották. Bodnár János a napokban részeg főlél revolvert vásárolt a Dobray-féle üzletben és onnan kijöve, Mátéffy Antal cipész és Csörög István temetőkezési vállalkozó előtt azzal fenyegetőzött, hogy az apja elbocsátásáért majd megfizet Kóvács Mihály egyházi algondnoknak. Hogy valamiképpen odhassa magát az illetéknél ígért megfizetés ellen, a nevezettek figyelmeztették Kóvácsot, aki életveszélyes fenyegetés miatt panaszt emelt Bodnár János ellen a kapitányságon. Kihallgatása során Bodnár ott beismerte, hogy ő tókrészeg volt és arra sem emlékszik, hogy revolvert vásárolt volna. Ha fenyegetődött, ezt — úgy mond — nagyon sajnálja. A revolvert azonban megtalálták nála és úgy ezt — mint bűnjelt, valamint az ügyet, a kapitányság áttette a büntető bírósághoz.

— **Ismét el Amerikába vándorlók.** A napokban ismét három szentesi magyar kért Amerikába szóló útlevelét a hatóságtól. A kik a tengerentúli vágyakoznak, jobb házába, ezuttal névszerint: Bazsó József, Baranyi Sándor és Rácz Imre.

— **Sikkasztás az árverés elől.** Sipos Eszter szentesi asszonyunk valami követelése volt egy Nagy József nevű földi ellen, akivel valamikor házaságban élt. Az asszony követelése erejéig végrhajtatást vezetett Nagy ellen és lefoglaltatta az ingóságait. Árverésre azonban nem került sor, mert nem volt mit árverezni. Nagy ugyanis közben eladogatta a lefogalt holmit és a pénzt saját céljaira fordította. Az ügy f. hó 22-én fog-

lalkoztatta a szegedi kir. törvényszéket, mely Nagy Józsefet, a bizonyítási eljárás befejezése után sikkasztás vétségében mondotta ki bűnösnek és ennek alapján 14 napi fogházra ítélte, mely ítélet jogerős is lett.

— **Miniszteri biztos a polgári iskolákhoz.** A közoktatásügyi miniszter Komáromy Lajos címzetes polgári iskolai tanítóképzési igazgatót a közönségi jellegű polgári iskolák miniszteri biztosává nevezte ki. A miniszteri biztos legközelebb Szentesre jön a polgári leányiskolát inspiciálni.

— **Ne mulasszák el a közséves és csúszos betegek a hirnevcs Zoltán-féle kenőcsöt használni,** mert e pártalan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőket erdménytelenül használtak, par nap alatt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszerárban, úvegenként 2 koronáért, Budapestben.

— **A leányát keresi.** Abonyból német levél jött a napokban a kapitánysághoz. A levél írója Scheller Mária kerkusztulajdonos, aki arra kéri a főkapitányt tudatnia vele: vajjon az itteni kerkusznal van-e ő hasonló nevű leánya és ha itt van, hivassa magához és tudakolja meg tőle: igaz-e, hogy itt rosszul bántanak vele? — mert ha igaz, akkor jobb ha haza megy az anyjához. A főkapitány értesítette a leányáért aggodó anyát, hogy olyan nevű tagja az itteni artista társaságnak nincsen.

— **Szerencsétlenül járt földműves.** Kovács Mihály algyői földműves f. hó 23-án kora reggel kikocsizott a tanya, hogy megkerdje kevés földjén a tavaszi szántást. A lovak azonban az úton valamitől megbokrosodtak, a kocsi nagyot zökkent és a gazda hirtelen kivágódott az útból, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a kerekék mind a két lábán keresztülmentek és súlyos zúzódásokat okoztak. A súlyosan megbeszűt gazdát a szegedi kórházba szállították be és ott ápójak.

— **Vesztett eb.** Kanfi Horváth Lajos jelentést tett a kapitányságon, hogy Szócs Pál varm. főügyész nagykirálysági tanácsosa feles. Négyesi Imre teher-szörű Buncsi kutyája megveszett és mielőtt a tanyaoról elbörgött volna, ott egy malacot és egy kutyát megmarrt, amiket most megkötözve, külön őrznek. A kapitányság elrendelte a megmarrt állatok hatósági állatorvosi megvizsgálását.

— **Rühkór a szomszédban.** A földvári m. kir. állatorvos hivatalosan értesítette városunk rendőrhatalosát, hogy a szomszédos Kun.-sz. Mártonban két udvaron a rühkór lépett fel szörnyen át.

* **Jó tanács.** Mindazoknak kik pászitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapestben a »Sétateri« vagy a »Margitszigeti« főmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner, Budapest és a Margitsziget oly bűmultra méltó és gyönyörű sétateri részére.

* **Feladatunk és célunk a betegek táplálásánál** a testet akképpen megtartani, hogy a természet által adott erő a betegségek okozóinak leküzdésére tevékeny maradjon és hogy képes legyen a beteges változásokat a megtamadtot szervekben legyőzni. Különösen lázas betegeknek, krónikus fertőző bajoknak, mint pl. a tüdőgümőkór, hol a szövetek szétmállása fokozott, a fehérvény szükséglet magasabb. Az anyagnak pótlása a táplakozás által a legtöbb esetben az étvágyunk teljes hiánya és az emésztési zavarok miatt megtagadhatók. Különösen nehéz a mindennapi étellel a szükséges fehérvénynek nyújtása, mely a táplálékban az életműködéséhez nélkülözhetetlen alkotórész. Könnyen sikerül ennek pótlása a Somatose segítségével, mivel ezen husból előállított erősítőszert csaknem kizárólag fehérvényt tartalmaz, teljesen oldódó és könnyen felszívódó alakban mialtal az emésztési szerveket zöknyben nem

veszi hanem egyenesen a test nevéi által vétetik fel. Ezen kívül a Somatosonak még azon jó tulajdonsága van hogy nagy mértékben fokozza az erőt és étvágyat.

* **A t. hölgyközönségnek.** Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a esodahatású valódi angol szépitő szert, az ugorkatejet, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszor azonnal eltávolít széplőt, májaitot és mindenféle tisztatlanságot az arcról és a bőrt üdévé, fiatalra varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntetve. Ara 2 korona hozzá való valódi angol ugorkaszappan 1 kor., powder 1 kor. 20 fil. és 2 kor. Valógi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógyszerárban Temesvár, a hová minden postai rendelés címzendő. Kapható minden gyógyszerárban.

* **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét** Bihari r i Edének lapunk mai számában foglalt hirdetésére.

* **A Balassa-féle valódi ugorkatej** a leg-hatásosabb angol szépitőszor, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kitűnően finomítja az arcbőrt és teljesen eltávolít széplőt, foltokat, pattanást stb. arcisztatlanságot. Egyik hölgy a másiknak ajánlja ki, tűnő minőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatású a különféle arckenőcsőknél. Üvege 2 korona Balassa K. gyógyszerárban Temesvár; hozzá való valódi angol ugorkaszappan 1 korona; powder. 1 kor. 20 fillér és 2 kor. Kapható minden gyógyszerárban

* **Érdekes Heckscher Sa** uelsen. hamburgi bankárnak lapunk mai számában levő szerencse jelentésére. Ez a bankház az itt és a környéken történt pontos és diskrét kifejtése által olyan jó hírnévre tett szert, hogy már ezért is felhívjuk hirdetésére e helyen a közönség figyelmét.

Fulard selyem 60 krtól

3 frt 70 krig blúzok és ruhákhoz frankó és **vámmentesen** házhoz szállítva. Gazdag minta gyűjtemény forduló postával. Hénneberg selyem-gyára. Zürich. (2)

Irodalom.

Az Észak-Amerikai Egyesület-Allamok megalakulásának történetét adja elő dr. Marczali Henrik a Nagy Kepes Világtörténet legutóbbi 180. füzetében. A mai hatalmas és nagy állam történetét, mozgalmait rajzolja meg, a melyek közben hatalmas, egységes birodalomra dagadt a kívándorlottak szövetsége. Ez a caodlatos, gyors és erőteljes alakulás első sorban Franklin Benjámint nevéhez fűződik. Egy bostoni szappanosnak a fia volt, azután szedő bátyja nyomdájában. Itt sokat olvasott és művelte magát. 17 éves korában összevezett bátyjával, elindult Philadelphiába, hogy ott keresse meg kenyerét e gazdag országban, a ahol sokkal olcsóbb volt minden, miből nyomdát és lapot alapított. Megnősülve, központja lett a philadelphiai társaságnak. A közügyekre nagy befolyása volt s midőn a gyarmatok ügyüknek képviselőt kerestek Franklin küldöttek Londonba kívánságaik szószólóját és jogaik megvédőjét. Sok herce-hurczán ment keresztül, de ettől kezdve ő volt népének vezére a függetlenség fele vezető uton. Igazi amerikai színi életet él s az ő személyében lankadatlan munka erejében, vágynora és befolyásra való nagy és őszinte vágyában mintegy mintaképe az amerikai polgárnak.

Ezt a csodálatos élet-történetet írja meg a Nagy Kepes Világtörténet most megjelent 180. füzeté.

Felölőszervező: **BÁNFALVI LAJOS.**
Társzerkesztő: **MÁTEFFY LASZLÓ.**
Kiadótulajdonos: a »Szentes és Vidéke« könyvnyomd

Egy vállalatba érdektársak kerestetnek 10-15000 forint befektetési üzletkével. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Déli Jég- és Viszontbiztosító-Társaság

magyarországi osztálya.

Budapest, Váci-utca 20-ik sz. a.,

az »Adriai biztosító-társulat« házában.

Báró Podmanicky Frigyesintéző.

Teljesen befizetett alaptőke 3.000 00 kor
Tartalékok 2.967.379 »

E társaság, mely a cs. és kir. szab. »Adriai biztosító társulat« védnöksége alatt alakult, mindennemű terményeket biztosít jégkár ellen és a t. c. biztosító közönségnek a legelőnyösebben megallapított biztosítási feltételeket nyújtja.

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerülő károk a leggyorsabban és legpontosabban térítetnek meg,

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és közelebbi felvilágosításokat készségesen adnak az »Adriai biztosító társulat« magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei. 3-1.

Főügynökség: Fránl Albert

Özv. Weisz Bernátné
jégverméből a jég olcsón
eladó és azonnal el-
viendő.

Med. dr. Traub József
gyomorpara
Gastricin

orvosilag megvizsgálva és kipróbálva.

Ezer meg ezer embert kényszerít gyomor-, bél- vagy más baj is szigorú diétára, ami életüket kinössá teszi. Dr. Traub József gyomorparának a Gastricinnek használata folytán a diéta rövid idő alatt teljesen fölöslegessé válik. Betegek, akiknek bő étkezés által teljes erőben kell magukat megtartaniuk, ezt Gastricinnel teljesen elerik. Gastricin a muló bajoknál, amilyen a gyomorégés, főfőgés, fel-fűvődés, gyomorfájás, hányás, görcs, hányinger és szorongás, vagy rossz emésztésből eredő főfájás, — azonnal hat és hosszabb használat után régi gyomor és bélbajokat, melyek eddig minden gyógyszerrel dacoltak, szintén meggyógyít. — Gastricin nem hashajtó szer, de tökéletesen szabályozza a székletet. Közelebbit a prospektusokból. — Orvos uraknak ingyen próbaküldemény.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban.
Főraktár: **Salvator gyógyszerár** Pozsonyban.

Nagyban a gyógyszerár kereskedőknél.
Nagy doboz 3 kor. — kis doboz 2 kor. — bérmentve 20, ajánlottan 45 fillérrel drágább. 26-1

Kiadó lakás.

Dr. Tary József l. tizedbeli ifj. Kovács János építész-féle házában egy 4 szobás lakás, mellék-helyiségekkel együtt kiadó. Ertekezni lehet Szeder Jánossal. 10 6

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatjuk a t. közönséggel, hogy a Petőfi-szálloda épületében birt csillár-raktárunkat f. hó 24-én beosztattuk.

Egyszersmint tudatjuk, hogy dús választékban csillárok, ernyők, talipánok, különféle izzólámpák továbbra is ugyanazon helyiségben, **Gunszt Lipót Utóda** cégnél kaphatók, ugyancsak ott lehet jeleníteni a villamvilágításra vonatkozó bármilyen hiányokat, vagy újbóli berendezéseket is, melyeket szóval mindennap délután 3 órától 5 óráig az ott lévő megbízottunk vesz fel, azon túl pedig a fent jelzett cég üzlete telepén összekötötést kap a központi villamtelepünk üzemkezelési irodájával, hogy az esetleges bajok gyorsan elintézhettek legyenek.

Kiváló tisztelettel:

Hazai villamossági R.-T. Szentes városi villamtelepének üzemkezelősege.

Aranyéremmel kitüntetve.
Párisi világiállításán 1900. és aranyérem Bécs 1902.

Mindenütt kapható!
4-1 Doboza 10. 16 és 30 fillér.

Uj sörraktár.

Tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, hogy **Szentesen, a III. t. 105. számú Sarki Molnár Sándorné-féle házban, nagyban való elárulásra**

SÖRRAKTÁRT

nyitottam, hol is úgy korcsmárosok, vendéglősök és kereskedők, valamint magán egyének is **egész hordo sört**, vagy gyári töltésű **palackos sört**, utóbbit azonban **legalább 40 palack mennyiségben egyszerre vásárolva**, mindenkor kitűnő és friss minőségben, a legjutányosabban kaphatnak.

Sörraktáram a nagyszentmiklósi sörfőzde és malátagyár részvénytársaság kiváló készítményeit szolgálja, melyek a budapestiekkel, illetve kőbányákkal vetekednek.

Ugyanezen sörgyártmányok, kisebb mennyiségben a harmadik tized 104-ik számú, szomszédos házban kaphatók.

Szentesen 1903 április hó.

3-1

Tisztelettel:

Müller Gyula.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főrudájában, ahol eddig több mint

HAT MILLIÓ

koronát nyertek.

Sok **20,000, 10,000, 5000, 2000** koronás főnyereményen kívül a következő főnyereményeket fizettem már ki:

600,000 kor. a 69,686 számra

600,000 kor. a 28,718 „

200,000 kor. a 18,445 „

80,000 kor. a 69,691 „

60,000 kor. a 23,772 „

30,000 kor. a 103,298 „

30,000 kor. a 14,199 „

Továbbá f. évi március 28-án ismét

200,000 koronát a 28,632. számra

Az I. osztályú sorsjegyek ára:

egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) — 75 frt vagy 1.50 k. | egy negyed ($\frac{1}{4}$) 1.50 frt vagy 3.— k
egy fél ($\frac{1}{2}$) 3.— „ „ 6. „ | egy egész ($\frac{1}{1}$) 6.— frt „ 12.— k

Eredeti sorsjegyeket utánvételt vagy a betétösszeg előzetes lekötése ellenében küldök. Minden rendszert a hivatalos tervet ingyen melléklek. A hivatalos nyereményjegyzéket húzás után azonnal küldöm. Szíveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 25-ig

alóírt szerencsés főjelárusítóhoz juttatni.

BIHARI EDE

5—2

Budapest, Városház utca 14.

A „Szentés és Vidéke“

könyvnyomdája

1903. április 27-én

a Kossuth-téren levő Haris-házba

költözik,

közvetlen Bányai J. utóda üzlete
mellé.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

**Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépitő szerek:**

Akácia

-CRÈME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

Főrtár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévírű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kúdfürdővel.
200 kényelmes lakozószobával.
CROISSANTOK, KIVANATOS LEGYŐZŐ és bérmentve.

KALZER
szőlősmester,
udvari számlító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmeúr és egész világban elterjedt és elismert.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuczataja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbja, titoktartás mellett, utánvéttel, vagy a pénz előzetes begyűlése után keltet és szakma legelső rangú cseréje.

REIF J.
specialista. 2022.
Brandelátta 3.
Arégyárak
1072.

Modern BUTOR.
Óriási választék háló-, ebédlő-, szalon- és ulti-szoba-butorokban.
Utóbb mint kérel
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keckemélt-utca 6. sz. I.

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Csalmíródjában
Budapest, V., Néador-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tődő, szél és fogaik legjobb védője az
Felsimítja na eddig ismert Casses fogszerszót.
OSAN-szájvíz-csészca a 88 kr., **OSAN-tölgör** a 41 kr.
Czerny-Tele kelteti a legjobb és legtesztáltabb szépitő szert.
ROZSÁTEJ 100 gr. 1 fr. 10. Eteses balzsamozatlan 80 kr.
Fritsch Ferd.-féle Papratergő-csészca a 33 sz. 10 kr.
A legjobb és legtesztáltabb szépitő szert.
Bárna és fekete. Ára fr. 4.50.
Prospektus ingyen és bérmentve küld.
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigrtr. 6.
Külföldi London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Bakalárion szertárakban, Búcszerházakban stb.

ROSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 19.
ALAPITOTTÓK 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves fiúknak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves fiúknak részére. — Szabad internatus bennlakó növendékek részére. Bonyolítványai államérvényesek és az egyetemi önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad.
Röser János, igazgató.

INTERNACIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányorszió használat után az arccal és kézzel a szort eltolóítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő Gyógyszerárta
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-tűk” ingyen.

Mit helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVEHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkoznak.

Használjon Kerpel-féle KÉZFINOMÍTÓ
Golyadékok, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépit. 1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld.
KERPEL gyógyszerártár.
• Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevel-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénztörlesztéssel:
50 órra a tőke évi 5.25%-a
100 " " " 6.50%-a
200 " " " 8.00%-a
300 " " " 8.50%-a
2 1/2-3% lemondással:
50 órra a tőke évi 5.25%-a
100 " " " 6.50%-a
200 " " " 8.00%-a
300 " " " 8.50%-a
fizelőndő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GEMMA
Saját árúban hitelesen
hitelesít fordítást
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Mosó- és vasaló-intézet áthelyezése.

Alóírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy **mosó és vasaló** intézetemet folyó évi április hó 24-én a Pollák-féle házból a **Czukor Emil** úr házába (a postával szemben) helyeztem át. — Intézetemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, az eddigi pártolást megköszönve, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.
Szentes, 1903. április hó 10-7
Teljes tisztelettel:
Biró Istvánné.
Csipke függönyök tisztítását olcsón, gyorsan és kifogástalanul teljesítem.

Szép bajusz nyerhető

a hires hajdúsági
Bajuszpedrő
használatát által
Kapható SZENTESÉN
a Gömbös-féle „MAGYAR KIRALY”
gyógyszerártaiban
MÜLLER gyógyszerésznél.
Egy doboz ára 50 fillér. 15-7

Legnagyobb nyerevény esztéig 600000 márka Szerencse jelentés!

A nyerevényekért az állam szavatol
Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsjáték nyerevény esélyeiben való részvételle, amelynek **11 millió 306.390 márkát okvetlenül nyernie kell**
Ez előnyös pénz sorsjáték főnyerevényei a következők: a lehető legnagyobb nyerevény a legszerencsésebb esetben 600000 márka.

1 jutalom	ára 200000 márka	1 nyerevény	ára 40000 márka
1 „	200000 „	4 „	30000 „
1 „	60000 „	5 „	20000 „
1 „	50000 „	2 „	15000 „
2 „	40000 „	16 „	10000 „
1 „	35000 „	55 „	5000 „
1 „	30000 „	103 „	3000 „
1 nyerevény	100000 „	155 „	2000 „
1 „	80000 „	616 „	1000 „
1 „	60000 „	14 „	500 „
1 „	50000 „	1022 „	400 „

A sorsjáték, mely 7 osztályból áll, összesen 115000 sorsjegyből áll, melyekből 55.755 nyerevénye és 8 jutalom esik, úgy, hogy csaknem fele a sorsjegyeknek biztosan nyer. Különös figyelmet érdemel a játék terv lényeges megajvítása, melynek folytán lehet séges, hogy a játékos ne — mint eddig — csak az utolsóán, hanem már az első húzásnál is nyerhessen egy jutalomdíjat.
A legmagasabb nyerevény az I. osztályban, a legszerencsésebb esetben 50000 márka mely a II. osztályban 50000 a III.-ban 60000, a IV.-ben 70000, az V.-ben 80000, a VI.-ban 90000 és a VII. ben 600000 márka
Az első osztályra, melynek húzási hatóságilag van megállapítva, a sorsjegyek ára: **Egész sorsjegy csak 7 korona Fél sorsjegy csak 3.50 korona Negyed sorsjegy csak 1.75 korona.**
A következő 6 osztályok betétei, valamint a pontos nyerevényjegyzék az állami címerrel ellátott hivatalos sorsolási tervezetből látható, melyet kivanatra ingyen és bérmentve előre megküldök.
A résztvevők mindegyike a húzás után azonnal megkapja tö em, külön felszólítás nélkül, a hivatalos sorsolási jegyzékét.
A nyerevénypenzek kifizetését és sátküldését az érdeklőtekhez azonnal közvetlenül és titoktartás mellett eszközöim
Megrendeléseket postautalványon vagy utánvéttel kérek
A húzások közlegése folytán forduljon tehát azonnal de legkésőbb **f. évi május 7-ig** bizalommal **Heckscher Samuel sen.** bankünlébe Hamburgban.

PURGO
A legnagyobb kitaláló
hasznos
nagy célcsoportok is adható
25 ezretől 1000-ig
E. M. szabványos és védjegyes

RÉSZELETTÉSE
és ólós szobor ábrák
SZEBÉNYI
Órás és órászedő
Budaörsi Erzsébet-Nőfalvi 23. sz.
Miskolczi U. Füzere 21. sz.
Képes utasoknak
nyitva.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a **KRIEGER-féle**
REPARATOR
— 1 üveg 2 korona. —
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR Budapest Csillag-ter.
110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYPI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a nagy, kir. szab. osztályos, kitért fővárosi helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előkezesek! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTAN BÉLA
gyógyszerárter, 5 ca. és kir.
főisp. József fők. adveri szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérnyomás biztos gyógymód: a nátha, szív,
gyomor, ideg- és bőrbetegségek, a méhgyógyászat.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos. orvos
• BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÜT 18. I. EH.

Megjelent az új **X^{es}** számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
BUDAPEST, NEW-YORK

Remek és olcsó fenyképek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festészeti műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
111 Főpi via képek után a sikerült nagytájak!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakse-
retn, pontosan és legelőszőbb közöltet
az összes hely- és külföldi lapokban,
valamint napiratokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztályán,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** SZERKESZTŐ

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: **SIMON PÁL.**
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÜT 25. szám.
100 szoba 1 főtől fejlebb kiszolgálással együtt.
Fürdő, elegáns kávéház, étterem és előcsor-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest. IV., Központi Városház.
Élvtárgyalás, hányinger, fejfá-
ja, gyomorbetegségek ellen csodálatos a
RADITZ-ÉLE
GYOMOR-ELIXIR.
Ár 1 korona. Póstin 6 üveg dörmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegyház).
Kittűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélőtől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indi-
vidualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségek higiénikusan a legelőkézetesebben vannak beran-
deazve. Kittűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

PURGO
E. M. szabványos és védjegyes

GYOMORBETEGEKNEK
Mindazoknak, akik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, rossz, nehéz emésztés, na-
gyon hideg ételek élvezése, vagy rendetlen ételmód által gyomorhajt nevezetessé:
**gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, gyomorhajtást, nehéz emész-
tést vagy elnyálkásodást**
kaptak, ezennel egy jó háziszer ajánlunk, melynek kittűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez az
Ullrich Hubert-fele növény-bor.
Ez a növénybor, kittűnő gyógyhatásának elismeri növényekből
jó borból készült és megerősíti, feléleszti az ember emésztését, erőt.
A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és jó hatással van az
egészséges vér újraképződésére.
A növénybor idején való használata által gyomorhajt többnyire már csirajukha elfoj-
tatnak. Nem kellene többet kóstálni, ezt idején használata venni. S imptómká, mint: fejfájás,
bőfőgés, gyomorégés, felhűvítés, émtárgys hiányával, régi, krónikus gyomorhajtjknál igen
hevesen lépnek fel, többnyire már e bor egyszeri használata által megszüntet.
És annak kellemetlen következményei mint: szorongás, köllikás fáj-
dalmak, szivdobogás, álmatlanság, valamint vérkeringési zavarok a máj-
ban, lépben, végbőiben (aranyeres bántalom) a növénybor által gyakran gyorsan megszűn-
nek. A növénybor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű széklettel étvágylija a gy-
omorból, és belekből a káros anyagokat.

Székrekedés
És annak kellemetlen következményei mint: szorongás, köllikás fáj-
dalmak, szivdobogás, álmatlanság, valamint vérkeringési zavarok a máj-
ban, lépben, végbőiben (aranyeres bántalom) a növénybor által gyakran gyorsan megszűn-
nek. A növénybor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű széklettel étvágylija a gy-
omorból, és belekből a káros anyagokat.

Sovány, sápadt arcszín, vértelenség, elerőtlenedés
Többnyire a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj kóros állapotának követke-
zményei. Etvtárgyalásnál, ideges elerényedségnél és nyomott kedélyhangu-
latnál, valamint főfájásnál álmatlanságnál gyakran elsorvad az ember.
A növénybor a gyengült életet felújíti. A növénybor fokozza az ét-
vágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, ingerli az anyagcserét, gyorsítja a vérkép-
ződést, lecsillapítja a zaklatott idegeket és új életkedvet re serkent. Számtalan kö-
szönő és elismerő levele bizonyítja ezt.

A NÖVÉNYBOR 3 és 4 koronás palackokban kapható a gyógyszerárterekben,
Szentesen, Szegváron, Csongrádon Mindszenten Mago-son Orosházán Banafalván Nagy-
szénoson, Csorváron Kondoroson, Csepán, Alprón, Kun-sz.-Mártonban, Tiszakürtön,
Ujkecsken Cibakházán Ósodlón Szt. Andráson Szarvason Feiegyházán. Majsán H. M.
Vásárhelyen, Sámsonon Földeskon, Sánd. rífalván, Dorosmán, Szegeden stb. valamint
Ausztria és Magyarország minden kisebb és nagyobb helysége gyógyszerárterában
A szentesi gyógyszerárterak 3 vagy több palackkal eredeti áron szállítják a nö-
vénybort Ausztria és Magyarország minden vidékére. 12-5

Utánzatoktól őrizkedni kell!
Kifejezetten Ullrich Hubert féle növénybort kérjünk.

„Szőlőlugast ültetésünk
minden ház mellé és házi kertjeinkben.
Ezre azonban
nem minden szőlő-
faj alkalmas,
(fár mind kuz-
termeszerű mert
n gőllérese ha-
megnyitja, termé-
nem hoz, ezért
sokan nem érték
el a reményeit ed-
ig. Hol leg-
alkalmas a okat ültettek, azok óv-
előltak házatuk az egész szőlőter-
idején a legkittűnőbb muskátli de
más édes szőlőkkel.
A szőlő hazánkban minden-
megerem s minden oly az, mi ke-
nek fa a mellé a legkevesebb gond-
dozással felnevelhető nem csont,
ezenkívül más elő-
nek, kertészeknek stb. leg-
disze anélkül, hogy legkevesebb helytől és oltól az
egy-lyre használható részekből. Ez a hely-
gyűlöles, mert minden évben terem.
A fajok ismertetésére vo alkotó szer-
matu katalógus bársínek ingyen és bérmenten küldet-
meg, aki címét egy levelezőlapon tudja.
Érmelelti első szőlőlugastelep Nagy-Kágya, n. p. Szatnyhády.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Borony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bízhatóbedorsölésülalkalmazatik
közvetlenül, cizálal és meglékeltek.
Inté. Silányab utánzókat miatt
bevársításkor óvatossá leg-
gyünk és osakis eredeti üvegek
dobozokban, Borony” védjeggyel
és a „Richter” czégyjegyzéssel fogad-
junk el. — 80 l., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárterben
kapható. Főraktár: Török
József gyógyszerárter
Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
oszer, kir. adveri szállító.
Rudolfstadt.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, amelyben ezen háziszerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszerül ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a *rossz emésztésből és szekrekedésből* erednek, mint *epe zavarok, májbajok, köhika, vértelulások, aranyér, beltelenség* s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak *vészegénység* s az abból eredő bajoknál is, így *sápkornál*, idegességből származó *fejfájásoknál* stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legeseklyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb gyének, de még gyermekek által is bevehetőek.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben 2., Ringierstrasse 15. sz. a.** készítették valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kerátik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzám intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur! Köln, 1883. ápril. hó 30. án.

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 5 tekercset az ön felmulthatatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadja ez úton a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz Köln Lindenthal.

Tekintetes ur! Hrasche, Földnik mellett. 1887. szept. 12.

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Én gyermekágyban meghűltém olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Mélyen tisztelt ur! Bécs Ujhely 1887. nov. 9. én.

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagy-némem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórsgában, már életét is megunta. Melyről egyébként le is mondták.

Bernhardi alpesi-fű liqueur, Bernhard W. O.-tól Bregenzben. egy üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai közsvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legnyeres és csúszó bajok, u. m.: gerinczagybantalom, tagszagatás, i-chiás, migraine, ideges togfájás, főtájás, fülzsongatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalszam, Pserhofer J. -től egy üveg 50 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J. -től. Évek óta a fagyos tapokra és minden időre sebre. mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok, Kola-elixir vagy bor kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknek. 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr. negyed liter 80 kr.

Golyva-balszam, Pserhofer J. -től kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia. (prágai csöppek). Pserhofer J.-től. megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszér. 1 üveg 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Útifüvedv, Pserhofer J.-től, egy általánosan ismert kitűnő háziszér hurut, rekedtség göröcs köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr. 2 üveg bérmentve 1.50.

PSERHOFER J.

midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt Gföhl mellett 1893. márc. 27

Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok érteke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek a legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gótschdorf, Kolbach mellett. Szilézia, 1886. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomoribajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től Évekhozzsorszoru óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz Steubel tanártól. Ütés és surás által okozott sebeknél mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes, vagy gyulladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 téglény 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só. Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszér a rossz emésztés minden következményeinél u. m. főfájás, szédülés, gyomorgöröcs, gyomorhív, aranyér, dugulás, stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerethetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközlötnének, ha a pénzösszeg előre beküldetik;

Nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedel ugyan azon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védje gy utánzása szigoruan büntetetik.

gyógyszerész, a szum goldenen Reichsapfel. WIEN, I., Si ngerstasse 15. 6—2

A magyar királyi államvasutak gépjárának vezérügynöksége. 10-6

BUDAPEST, V. KER. VACZI-KÖRÜT 32.SZ.

Ajánlja a magyar királyi államvasutak gépjárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILIAIT és végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marok-rakó- és kéveköto-aratógépeit, továbbá aczelöntésű ekefövel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: Márkus József, Orosháza.

URANOS-KEK

ruha-mosáshoz
a legjobb kékítő szer.
Törvényesen védve.
Mosóintézetekben, háztar-
tasokban a legkedvel-
tebb ruhakékítő.
Olcsó és felülmúlhatlan.
kis üveg 24 fillér, tiszteri
mosáshoz elegendő 1 nagy
üveg 1-60 kor. fél üveg 1 k.
Kapható mindenütt! Után-
zatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

20—5

Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

A üvegek adjusztlása kereskedelmi törvényszéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balsam belsőleg és külsőleg hasznos. Mert: 1. Utólérhet-
lenül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csil
lapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést
és még idült ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kitűnő hatású torok-
gyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázt
alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörcsőt, kö-
likát és bélszagatást. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisz-
títja a vesekét, megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erő-
síti az étvágyat és az emésztést. 6. Kitűnő hatású fogfájásna, lukas
fognál, szájpíresznél s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a
bőfőgést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kitűnő
szer minden sebre, forróság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre,
égési sekre, fagyos dagadtokra, rüh, ótvár és kiütések ellen. Meg-
szüntet főfájást, zúgást, szaggatást, csúzt, fülfájást stb. **Mindig pontos-
san kell figyelni a fenti zöld opacavédjegyre!** Hamisítások ellen leg-
obbán véd a gyárból eredeti papírkartonokban való közvetlen megrendelés, 12 kis vagy
6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postállomására
Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csakis az összeg
előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

holott minden még oly régi sebére is biztos gyógyulást ta-
lahat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és ve-
szélyes operációt sőt amputációt is.

Miert szenved ön?

holott minden még oly régi sebére is biztos gyógyulást ta-
lahat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és ve-
szélyes operációt sőt amputációt is.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

Centifólia-kenőcsével

mely rendkívüli tisztítóerejű sebek gyógyításában a fájdalom csillapításában felülmúlhatatlan.
Valódi centifólia kenőcs használható gyermekgyógyászok rossz mellűségénél, tejelvé hasztasuk
fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebre
sósfolys ellen, dagadt lábakra, sőt csontszáraz is, utóit, szurt, lött, vagott vagy zúzott
sebeknél minden időben anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszalka, homok, serét,
tövis stb. minden dagadtatnál, kinyórszónál, karbunkulusnál, képződeményeknél, sőt ráknál;
új szípclynál, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisebzett lábra, minden égési sebre,
fagyra, a betegek felfekvésére, vér és nyakdaganatra, fülfolysra s a gyermekek ótvárra
stb. stb. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és
szállítólevéllel 2 tégely 3 kor. 50 fillér. **Eredeti bizonyítványok egész tömege.** O va-
kodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel
Apotheke des Thierry (Adolf) in Prograda“ van beégetve

Egygyhatásban fölülmúlhatatlan két szer soha nincs romlásnak
kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és
hőség nem art nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csak
nem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos megér-
kezéséig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy
más ilyes ajánlott érték és hatásúknál, úgynevezett pótszereket igénybe
venni, melyekért haszonalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak e
két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, és mellett teljesen ár-
talmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden eshetőségre, minden csa-
ladnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden is-
mertető jelével nem kaphatók legegyszerűbb közvetlen megrendelést csinálni.

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Schutzengel-Apotheke“ Progradában — Robitsch Szerében mellett

Központi raktár Budapesten: Török J. gyógyszerértárban, Zigrában: Mittelbach
S. gyógyszerésznél és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

20—20

Hirdetmény.

Van szerencsám a bútorvásárlón.
érdemű közönség szives tudomására
hozni, hogy saját házámmal, I. tized
264 számú Thurzó-féle háznál levő

bútorraktáramat

a mai kor igényeinek megfelelően tel-
jesen berendeztem és kibővítettem,
úgy, hogy ma nálam a legolcsóbb ára-
kon, a legszolidabb kivitelben nagy
választék található flóderos, fényezett
és matt polturos, valamint faragott
ebédlő, hálószoba és szalon-beren-
dezésekben, valamint nád- és ebédlő
székekben, kész divánokban, fali
és konzoltükrökben és képekben.

A n. érd. közönség nagybecsű
támogatásába és pártolásába ajánlva
bútorraktáramat, vagyok

Szentessen, 1903. április hó.

tisztelettel:

Köncz Imre
asztalos és bútorraktáros.

6—4

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszert, mely az elvesz-
tett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, in-
gyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vas-
tag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól beco-
nagolva. A legcsudálatramébb csodagyógyszer ez,
mely már ezeket megmentett, akik ijákorú kicsa-
ponzások folytán erejüket veszítették vagy ezenköz-
ben betegségeket szereztek. Ez okból elhatározta az
intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógy-
szert magyarul könyvecskéivel díjtalanul küldeni. E
házi szerrel otthon gyógyítható a baj és minden,
akik ijákorú kicsapongások folytán nem bajokban,
szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségekben
szorultak onthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer
közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre
szorulnak és csúdas eredményreül gyógyítja meg az
évek óta állandóan betegeket is. Öregek és ifjak ir-
hatnak az alatt jelzett címen a „late Medical In-
stitut“-nak, honnan a próbacsomagot címükre azon
al megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja
mentetni, akik gyógykezelésük végett otthonu-
bat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmu-
tatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségek-
ből otthon is kigyógyítani. Az intézet nem tesz kivét-
elt, Mindenkéi, bárhonnan magyarul is írhat a gyógy-
szerért, amire a legnagyobb diszkreó mellett díjtalan-
ul elküldik neki a próbacsomagot a magyarul
könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mi-
ndenki azonnal. A küldemény olyan szépen van cso-
nagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát, e
levelet így kell megcímezni: State Medical Institut
6901 Electron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika
és minden level portmentesen küldendő.